

نام و نام خانوادگی:

باسمه تعالی
آموزش و پرورش شهرستان فهرج

سال آموزشی: ۹۹-۱۴۰۰

کد دانش آموزی:

دبیرستان آسیه

تاریخ: ۹۹/۱۰ /

نام دبیر: محبوبه راحی زاده

امتحان: فارسی ۳

نیمسال: دی ماه

مدت: ۷۰ دقیقه

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱. نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی.
۲. باز زین و برگ را بر گرده کهرها و گردنها نهادند.
۵. برای هر یک از موارد زیر یک مترادف بیاورید.
- ۵-۱- موقتا در جایی ماندن:
- ۵-۲- باد گرم و مهلك:
۶. فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید:
- ۶-۱- زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست.
- ۶-۲- کان سوخته را جان شد و آواز نیامد.
۷. کلمه‌های املائی را برای جای خالی بگزینید:
- ۷-۱- عصاره تاکی به قدرت او شهد ... (فایق - فایغ) شده.
- ۷-۲- گفت: تا ... (داروقه - داروغه) را گویم، در مسجد بخواب.
۸. غلط‌های املائی را در گروه واژگان زیر بیابید و اصلاح کند.
- « سطور و چهارپا - تایر قدس - ثواب و درست - قیاس و اندازه - فراق و آسایش - شیر ارغند - طرف چمن - محرم و آشنا - بخت و حیرت »
۹. نقش دستوری واژه های زیر خط دار را شناسایی کنید.
- « ای مرغ سحر! عشق ز پروانه پیاموز »
۱۰. در بیت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید.
- زین بی خردان سفله بستان / داد دل مردم خردمند
۱۱. هر یک از واوهای متن زیر چه نوع واوی است. (حرف عطف، حرف پیوند)
- ۱۱-۱- هنوز پیوند ما با زادگاه روستایی مان برقرار بود و برخلاف حال، پامان به ده باز بود.
- ۱۱-۲- هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.
۱۲. با توجه به جمله زیر به پرسش های زیر پاسخ دهید.
- کودک پایه سوم با توپ سبز تیره خود در هوای بسیار خوب بازی می کرد.
- ۱۲-۱- کدام واژه قید صفت است؟
- ۱۲-۲- کدام واژه صفت صفت است؟
- ۱۲-۳- کدام واژه متمم است؟
- ۱۲-۴- کدام واژه صفت مضاف الیه است؟
۱۳. در عبارت زیر چه واژه ای حذف شده است؟ این جزء به چه قرینه ای حذف گردیده است؟
- آرزو گفت: «از نمایشگاه کتاب چه خبر؟»
۱۴. در مصراع زیر نوع «را» چیست؟
- گفت: نزدیک است والی را سرای آن جا شویم.

(۲) قلمرو ادبی (۵نمره)

۱۵. در عبارت روبرو «گل‌های الماس» استعاره از چیست؟ آن شب نیز ماه با تلالؤ پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند.
۱۶. با نگرش به واژه‌های زیر خطدار، عبارت‌های زیر در بردارنده چه آرایه‌هایی است؟
- ۱-۱۶- ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تاتو نانی به کف آری و به غفلت نخوری
- ۲-۱۶- همه شان زندگی شیرین و دیرین را از سر گرفتند.
۱۷. در بیت زیر با ذکر مورد، سه آرایه پیدا کنید.
- «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی»
۱۸. با ذکر مورد یک آرایه در عبارت زیر پیدا کنید.
- « گفت: «باید حد زند هشیار مردم، مست را»»
۱۹. درست و نادرست بودن آرایه ها را در بیت‌های زیر بررسی کنید.
- ۱-۱۹- عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را (اسلوب معادله - استعاره)
- ۲-۱۹- چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان (تشبیه - تلمیح)

۱	۲۰. هر یک از کتابهای زیر از آن چه کسی است؟ ۲۰-۱ - قصه شیرین فرهاد: ۲۰-۲ - فیه ما فیه:
۰/۵	۲۱. بیت به هم ریخته زیر را سامان دهید. « جنونم - برانگیخت - خاموشی - باز آ - فریادها - که در هوایت - کوهساران - از سنگ.»
۰/۵	۲۲. بیتهای زیر را کامل کنید: ۲۲-۱ - / هان ای پسر بگوش که روزی پدر شوی
۰/۵	۲۳. مصراع‌های ستون چپ با کدام یک از مصراع‌های ستون راست کامل می‌شود؟ (یک مورد اضافه است). ۲۳-۱ - یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر ○ ○ باید که خاک درگه اهل هنر شوی ۲۳-۲ - گر در سرت هوای وصال است حافظا ○ ○ تا راهرو نباشی کی راهبر شوی ○ کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی.
۳) قلمرو فکری (۸نمره)	
۰/۷۵	معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۴. همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی.
۰/۵	۲۵. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته.
۰/۷۵	۲۶. با آنکه جیب و جام من از مال و می‌تهی ست / ما را فراغتی ست که جمشید جم نداشت.
۰/۵	۲۷. کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود و کجا بود و کی اش نام نهادند؟
۰/۵	۲۸. تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر، چهر دلبد.
۰/۵	۲۹. خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد / آن گه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی.
۰/۵	۳۰. در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است.
۰/۲۵	۳۱. هر نفسی که فرومی رود ممد حیات است و چون بر می آید، مفرح ذات. ۳۲. با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.
۰/۲۵	آتش است این بانگ نای و نیست باد آتش عشق است کاندرنی فتاد نی، حریف هر که از یاری برید همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ نی، حدیث راه پر خون می‌کند هر که این آتش ندارد، نیست باد جوشش عشق است کاندرمی فتاد پرده هایش پرده‌های ما درید همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ قصه‌های عشق مجنون می‌کند
۰/۵	۳۲-۱- منظور از «باد» در مصراع نخست و دوم چیست؟
۰/۵	۳۲-۲- در بیت پنجم یک کنایه بیابید و معنی آن را بنویسید؟
۰/۲۵	۳۲-۳- قالب این سروده چیست؟
۰/۲۵	۳۲-۴- در بیت دوم یک آرایه بیابید و بنویسید؟
۰/۵	۳۲-۵- منظور از تریاق چیست؟
۰/۵	۳۳. «کله خود» و «کمر بند» در بیت زیر استعاره از چیست؟ « از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند »
۰/۵	۳۴. مفهوم عبارت زیر چیست و یادآور کدام مثل است؟ از بیم عقرب جزاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.
۰/۲۵	۳۵. عبارت « بنشین به یکی کبود اورند» کنایه از چیست؟ « برکش ز سر آن سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند »
۰/۵	۳۶. مقصود از « نی » و « نیستان» در بیت زیر چیست؟ بشنو این نی چون حکایت می‌کند / از جدایی ها شکایت می‌کند // کز نیستان تا مرا بریده اند / از نفیرم مرد و زن نالیده اند
۰/۲۵	۳۷. عبارت « عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناك حق عبادتك » به چه پیامی اشاره دارد؟
موفق و پیروز باشید.	

